

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 33

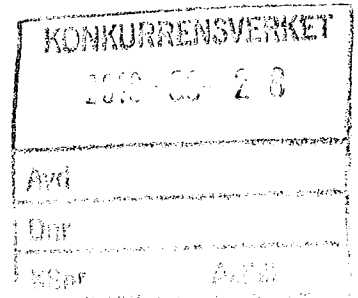
DOM

2018-03-28

Meddelad i Stockholm

Mål nr

2290-18

SÖKANDE

Fruktombudet AB, 556789-5197

Partihandlarvägen 50

120 44 Årsta

MOTPART

Exportkreditnämnden, 202100-2098

Box 3064

103 61 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Fruktombudet AB:s ansökan om överprövning.

Dok.Id 952682

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag–fredag 08:00–16:30
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		
		www.domstol.se/forvaltningsratt		

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Exportkreditnämnden (EKN) genomför en upphandling avseende frukt och mjölk med leverans, D17/10911. Upphandlingen genomförs genom ett förenklat förfarande enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU. I tilldelningsbeslutet den 25 januari 2018 anges att EKN kommer att tilldela Företagsväxter i Knivsta AB (Företagsväxter) kontrakt.

Fruktombudet AB (Fruktombudet) ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts genom att Företagsväxters anbud förkastas och nytt tilldelningsbeslut fattas. Till stöd för ansökan anförs bl.a. följande. Företagsväxter har inte anmält sina olika produktionsanläggningar till Livsmedelsverket vilket utgör ett brott mot livsmedelslagen och medför att företaget undgår all kontroll och insyn i verksamheten. Detta ska betraktas som ett allvarligt fel i yrkesutövningen enligt LOU. Säpo har även valt att förkasta ett anbud i en tidigare upphandling från Företagsväxter och har av domstol fått rätt i sak.

EKN bestrider bifall till Fruktombudets ansökan om överprövning och anförs bl.a. följande. Företagsväxter har i anbudet till EKN bifogat rutiner för att säkra upp att företaget sköter sina åligganden korrekt. Till anbudet bifogades ett giltigt certifikat för ekologisk frukt. Den anläggning som levererar frukt till EKN är belägen i Knivsta och har inte varit föremål för sanktioner. EKN bedömde i utvärderingen att Företagsväxters anbud uppfyllde alla obligatoriska krav och fick goda referenser vid referenstagning. Eftersom Företagsväxter lämnat lägst pris av godkända anbud så tilldelade EKN följaktligen till Företagsväxters fördel. Efter tilldelningsbeslutet har nya uppgifter kommit till EKN:s kännedom. Dessa uppgifter bestod av att Livsmedelsverket i december 2016 beslutat att Företagsväxter ska betala en sanktionsavgift för att man inte anmält nya produktionsanläggningar. Beslutet fastställdes senare av Kammarrätten. Därutöver har

Säkerhetspolisen enligt en dom från förvaltningsrätten haft rätt att utesluta Företagsväxter i en upphandling av frukt. EKN anser att det saknas anledning att ändra tilldelningsbeslutet. Det föreligger inte längre allvarliga fel som gör att leverantörens redbarhet kan ifrågasättas. Samtliga anläggningar är sedan december 2015 anmälda till Livsmedelsverket och Företagsväxter har giltiga certifikat för att få bedriva handel med ekologisk frukt på samtliga anläggningar. Knivsta kommun har i januari 2016 gjort en oanmäld tillsynskontroll på bolagets anläggning i Knivsta. Av upprättad kontrollrapport framgår att inga avvikelser mot gällande lagstiftelse konstaterades, att 13 olika färdigställda fruktkorgar för utleverens kontrollvägdes och att samtliga med god marginal vägde över minsta tillåtna vikt samt att inspektören bedömde att verksamheten uppfyllde kraven för saluhållande av ekologisk frukt. Vidare så har det gått så lång tid sedan beslutet om sanktionsavgiften samt beslutet från förvaltningsrätten att det inte kan läggas Företagsväxter till last, framförallt när inga nya missförhållanden har kommit till EKN:s kännedom. Företagsväxter har upprättat ett antal rutiner för att förhindra missförhållanden i sin verksamhet. Rutinerna har bifogats anbudet. Livsmedelsverkets kontrollorgan SMAK har bekräftat att Företagsväxter har åtgärdat det fel som sanktionsavgiften gällde.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Av 4 kap. 1 § LOU framgår att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida

skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (20 kap. 6 § LOU).

Enligt 13 kap 3 § tredje punkten LOU får en upphandlande myndighet utesluta en leverantör från att delta i en upphandling om myndigheten kan visa att leverantören gjort sig skyldig till något allvarlig fel i yrkesutövningen som gör att leverantörens redbarhet kan ifrågasättas.

Av rättspraxis framgår att begreppet ”allvarligt fel i yrkesutövningen” omfattar alla felaktiga ageranden som inverkar på den ifrågavarande aktörens trovärdighet i professionellt hänseende och inte endast överträdelser i strikt mening av etiska regler för den yrkesgrupp som aktören tillhör. Att en ekonomisk aktör inte iakttar sina avtalsskyldigheter kan i princip utgöra fel i yrkesutövningen. Begreppet ”allvarligt fel” ska emellertid förstås så, att det vanligtvis åsyftar ett agerande från leverantörens sida som tyder på att leverantören har en felaktig avsikt eller har varit vårdslös i viss omfattning (se EU-domstolens avgörande C-465/11 Forposta SA).

Förvaltningsrättens bedömning

Fruktombudet har anfört att Företagsväxters anbud ska förkastas med anledning av att företaget begått ett allvarligt fel i sin yrkesutövning.

Förvaltningsrätten konstaterar att Företagsväxter tidigare har ålagts att betala en sanktionsavgift hänförlig till att företaget inte anmält samtliga sina produktionsanläggningar till kontrollorganet SMAK. Därutöver har förvaltningsrätten tidigare avslagit Företagsväxters ansökan om överprövning av en upphandling där företagens anbud förkastats av den upphandlande myndigheten på grund av allvarliga fel i yrkesutövningen.

Enligt de uppgifter som EKN har inkommit med i målet har emellertid Företagsväxter numera åtgärdat de missförhållanden som legat till grund för tidigare processer i domstol. Eftersom det därtill inte föreligger en skyldighet, utan endast en möjlighet, för den upphandlande myndigheten att förkasta ett anbud om det förekommit allvarliga fel i yrkesutövningen är det förvaltningsrättens uppfattning att det saknas skäl att ingripa mot upphandlingen med stöd av LOU. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1 A-LOU).

Marcus Agnvall

Rådman

Linnéa Närström har föredragit målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.

